

Ferdinand der Aender, von Gottes

Er der Reichs in Germanien, zu Hungern, Böhaimb, Dalmatien, L
ter des Reichs in Germanien, zu Hungern, Böhaimb, Dalmatien, L
ter des Reichs in Germanien, zu Hungern, Böhaimb, Dalmatien, L
ter des Reichs in Germanien, zu Hungern, Böhaimb, Dalmatien, L

ter des Reichs in Germanien, zu Hungern, Böhaimb, Dalmatien, L
ter des Reichs in Germanien, zu Hungern, Böhaimb, Dalmatien, L
ter des Reichs in Germanien, zu Hungern, Böhaimb, Dalmatien, L
ter des Reichs in Germanien, zu Hungern, Böhaimb, Dalmatien, L

Patent Ferdinanda II. z 31. července 1627

*Český překlad patentu od K. Doskočila je převzat
z knihy Karel Doskočil (ed.), Listy a listiny z dějin českosloven-
ských 869-1938, Praha 1938, s. 75-78. Byly provedeny pouze
drobné redakční úpravy.*

My, Ferdinand Druhý atd., vzkazujeme N. všem
a svým poddaným a obyvatelům všech čtyř stavů našeho dědičné-
ho království svou císařskou a královskou milost a vše dobré.

Milí věrní!

Jest známo po světě i v zemi, že naše dědičné krá-
lovství České nebylo téměř nikdy a vůbec v žádné jiné době v lep-
ším blahobytu a výši než za časů života a vlády zvěčnělého našeho
vysoce ctěného předka, císaře Karla Čtvrtého, bohumilé a slavné
paměti. Karel z obzvláštní otcovské péče a lásky, kterou měl k va-
ším prarodičům a milé vlasti, zcela rozumně a dobře předvídal, že
rozdíl a nerovnost náboženství v jistém království a zemi by ne-
mohly založiti nebo zachovati pravý trvalý mír nebo pravou upřími-
nou poslušnost jak k vrchnosti, tak ani mezi samými poddanými.
Vydal proto také v království Českém zákon a nařízení a zavázal
všechny své duchovní i světské úředníky a rady míti je v každém
směru a v prvé řadě na zřeteli a dbáti jich s největší pílí, aby tak
mimo svatě apoštolské a jediné spasitelné křesťanské římské nábo-
ženství (které od doby, kdy království bylo přivedeno od pohanství

ke křesťanské víře, neporušeně v něm trvalo) nebyla zaváděna a dovolena žádná jiná víra nebo svádějící kacířské zhoubné bludy, roty a sekty.

Jest pak však také, žel, dosti známo a na bíledni, že po jeho blahé smrti, za časů vlády zvěčnělého krále Václava, snad z jisté nebdalosti se vloudily do tohoto našeho dědičného království všemožné bludy a kacířstva a že pak ihned nastaly zmatky, různé a nekalosti mezi samými poddanými, jako neméně škodlivé povstání a rebelie proti vrchnosti, které téměř za všech následujících králů, zvláště však za vlády zvěčnělého císaře Rudolfa a Matyáše, bohumilé paměti, se znovu obnovily a které za našich dnů se velmi začaly, povstaly a přerostly.

Abý nyní zmíněné naše dědičné království České zase mohlo dojíti blahobytu, v němž bylo za časů blahé paměti našeho předka, zvěčnělého císaře Karla Čtvrtého, tedy jsme si neuložili do té doby, kdy nám dal všemohoucí Bůh svým božským pozhánáním vítěznou viktorii před Prahou proti našim rebelům, nepřátelům a odpůrcům, nic většího ani obsažnějšího, než skutečně následovati chvály a slávy hodný příklad blahého císaře Karla Čtvrtého (který byl ve své době považován za otce vlasti a takovým se činem osvědčil) v ochraně a provádění svatého jediné spasitelného katolického náboženství a jako on vědomě nedovolovati, aby byla zaváděna kacířství nebo bludy v zmíněném našem dědičném království Českém, nebo, poněvadž si ony bludy dovedou tajně počínati, naříditi, aby všechny sekty a bludy katolickému náboženství odporující byly se zcela chvalitebnou horlivostí odstraňovány a přísně trestány.

A protože tedy jsme musili s největší nelibostí slyšeti, že u nekatolických obyvatelů, ještě zůstávajících v našem dědičném království Českém, nechce ustati nebezpečné praktikování, které jest nám a všem našim poslušným a věrným poddaným k velké újmě a škodě, byli jsme tedy přinuceni naříditi - protože nosíme a nás k tomu zavazuje královský úřad jakož i pro blaho a spásu duší našich poddaných (zač budeme musiti jedenkrát všemohoucímu Bohu účty klásti), pak též pro založení a podporování stálého míru,

lásky a svornosti mezi zmíněnými našimi věrnými a milými poddanými, jako neméně pro zachování dědičného práva našeho a našich potomků, budoucích králů často zmíněného království Českého - aby zmínění naši nekatolictví a v škodlivém kacířství zatvrzelí poddaní zanechali bludy a sekty, zavlečené po smrti blahé paměti císaře Karla Čtvrtého, a aby se vrátili k svatě jediné spasitelné katolické církvi a náboženství.

Nelze proto ani nyní ani napříště, jak řečeno, též pro svědomí, ponechávati někoho právě tak z vyšších jako z nižších stavů, mužské a ženské osoby, v zmíněném našem dědičném království Českém v usvědčených kacířských bludech a sektách, nýbrž spíše se shledává přiměřeným právu a chvalitebnosti, též božské vůli a zákonům, aby všichni a každý z našich poslušných a věrných poddaných jednomyslně se srovnali s námi v prastarém římském katolickém náboženství, a tím i s náboženstvím našich a jejich prarodičů, v právu a životě a z dopuštění božího milosrdenství v spasitelném rozloučení s tímto světem.

Nařídili jsme tedy ještě před touto dobou, pro založení a rozvíjení velmi nutného a hojivého a Bohu velmi milého reformačního díla, komisaře a těm jsme v císařské a královské milosti poručili, aby si dali s největší pilí práci, jak sami tak svými podřízenými instruktory, aby často zmínění naši věrní a poslušní poddaní mohli býti od základu a dobře v katolické víře informováni, od rozšířených kacířských bludů znovu odvedeni a přivedeni na pravé cestě k svatě jediné spasitelné katolické církvi a náboženství. Podle toho jsme také mimo jiné u zmíněných našich nařízených komisařů zvláště toto opatření učinili, aby si povolali příslušníky panského a rytířského stavu, na které jest tento náš milostivý patent zvláště namířen, a to během šesti měsíců po jeho uveřejnění, jakože šest měsíců jest dosti obsáhlý termín, a je buď sami nebo prostřednictvím jiných k tomu zřízených osob v často zmíněné římské katolické víře důkladně informovali a aby učinili jistou a důkladnou relaci po uplynutí tohoto termínu, jak se ten či onen osvědčí a ukáže v prokazování povinné poslušnosti k všemohoucímu Bohu a svatě katolické církvi, také k našemu otcovskému laskavému rozkazu,

směřujícímu k jejich vlastní spáse duší. To jsme pak pokládali milostivě za dobré všechny naše poslušné a věrné poddané z obou vyšších stavů tímto milostivě a otcovsky napomenuti, aby každý ony upřímně míněné informace od zmíněných našich komisařů nebo jejich podřízených instruktorů přijal dobrovolně s dychtivostí a horlivým srdcem, aby také sám byl k svému blahu, užitku a zbožnosti po vůli a aby se srovnal v jedině spasitelné svaté katolické víře s námi a s obecnou křesťanskou apoštolskou římskou církví.

V opačném případě, kdyby se někdo v stanoveném termínu šesti měsíců s námi v naší svaté katolické víře nesrovnal, jsme zcela rozhodnutí a chceme, aby bylo konečně vysvětleno mocí tohoto císařského a královského patentu, že po uplynutí stanoveného šesti-měsíčního termínu nedovolujeme a nepřipouštíme, aby jediný [takový člověk] děle bydlel v často zmíněném našem dědičném království Českém a své statky tu osobně vlastnil, nýbrž aby titíž pak odešli z často řečeného našeho království Českého, své statky však aby byli povinni prodati svým příbuzným nebo jiným katolickým obyvatelům; k tomu účelu a prodeji statků chceme ustanoviti druhý termín, také šest měsíců jako prvý dlouhý.

Aby se však nikdo nemohl domnívati, že se tu hledají peníze nebo majetek a ne jedině čest a chvála všemohoucího Boha, chceme, aby bylo dále tímto a mocí tohoto listu vysvětleno v císařské a královské milosti každému, že pokud by se ten či onen této naší milostivé a konečné vůli poslušně nepodvolil (čehož se však nikterak není nám nadíti), tomu nebo těmto jest otevřena a svobodna emigrace a odchod bez placení jakýchkoliv dávek; podobně pak také chceme, aby tímto bylo dovoleno, aby kdokoliv byl oprávněn k opatření a zpeněžení svých statků stejně jako k vybrání svých pohledávek v království (v tom má jim pak býti co nejrychleji a nejbedlivěji k právu pomůženo) zplnomocniti a zanechatí něko- ho ze svých příbuzných nebo též jiných katolických osob.

Poněvadž však nic bychom raději nechtěli ani viděti ani si přáti, než aby ony staré a dobré rody, jejichž prarodiče žili v našem dědičném království Českém pod mírnou vládou a ochranou naše-

ho vysoce slavného arcidomu rakouského v jednotě katolického náboženství, a to blaze a v dobrém stavu, i nadále mohly býti v stejné jednotě náboženství v království zachovány a zůstaveny, napomínáme tedy zcela otcovsky a milostivě všechny své věrné poddané, aby každý pomněl svého vlastního blaha, aby šel do svého svědomí a dobře uvážil, aby neztrácel ze spravedlivého testu a dopuštění Boha všemohoucího vedle časného také věčné, což bychom nikomu rádi nepřáli, nýbrž aby spíše opustili své bludy a kacířstva (jimiž oni i jejich předci byli svedeni a vzhledné království a milá vlast do největší zkázy vydána) a vrátili se k staré svaté katolické víře a uvolili se také s námi v náboženství srovnati.

A v tom všem je dokonána naše milostivá a konečná neměnitelná vůle a mínění. Dáno v našem městě Vídni v sobotu o památce svatého Ignáce r. 1627, království našich: římského osmého, uherského desátého a českého jedenáctého roku.